MA-HAL

Halászati Lapok

A Magyar Mezőgazdaság melléklete

XXIV. évfolyam
2023. március

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

A halászati ágazat fenntarthatóan gazdálkodik

Minden év elején nagy várakozás előzi meg a Gödöllői Halászati-Horgászati Szakember találkozót. Ez annak köszönhető, hogy a halászati ágazat képviselői kíváncsiak rá, milyen szakmai újdonságokkal szolgál a rendezvény.

A gazdálkodási nehézségek leküzdésére készül a Szegedfish Kft.

A Szeged-Fehértói halgazdaság az előző év sorozatos problémái ellenére sikeres volt, eredményes évet zárt. Sztanó János ügyvezetővel arról is beszélgettünk, hogyan készülnek az idén várható gazdasági nehézségek leküzdésére.

Idén is megfőzték a legjobb csukapörköltet

Horváth Árpád kilenc évvel ezelőtt indította el a csukapörköltfőző versenyt. Február 25-én gyűltek össze a versenyzők a IX. Csukapörköltfőző Versenyre és a IV. Fánksütő Versenyre Dávod-Püspökpusztán.

MAHOP Plusz: a haltermelés versenyképességét növeli

Nagy István agrárminiszter tavaly december 22-én jelentette be, hogy a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz) elfogadása jelenti a magyar halgazdálkodás támogatásának és fejlesztésének alapját a következő években: összesen 53,9 millió euró, azaz 20 milliárd forint forrást biztosít az ágazatnak 2027-ig. Az összeg 30 százaléka magyar állami támogatás, Brüsszelből 37,7 millió euró érkezik. Papp Zsolt György, a vidékfejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár, az Irányító Hatóság (IH) vezetője nyilatkozott lapunknak a programról.

• Helyettes államtitkár úr, tavaly decemberben, a MA-HAL közgyűlésén mutatkozott be a magyar halásztársadalomnak. Egyöntetűen az volt a vélemény, hogy a MAHOP Plusz programja jó kezekbe került. Az Ön által képviselt szemlélet felpezsdítette az ágazat szereplőit, akiknek a még le sem zárt MAHOP-hoz sok negatív élménye kapcsolódott.

– Hiszek abban, hogy okszerűen és jól fel lehet használni a támogatásokat, mert a lehetőséghez felelősség is kapcsolódik. Azzal tudunk jót tenni az ágazati fejlődésnek, ha a lehetőség és a felelősség együtt jelenik meg a döntésekben. Ha megteremtjük az ágazaton belüli egyensúlyt, és a támogatások odaítélői között is a szakmai kompromisszumot, akkor elérjük a célunkat. A célunk pedig az, hogy minden támogatás jó helyre kerüljön, a fejlődést szolgálja, hozzáadott értékkel bírjon. A MAHOP Plusz kiemelt célja a haltermelés és a halfeldolgozás versenyképességének és fenntarthatóságának a növelése innovációval és digitalizációval, a környezetterhelés csökkentése mellett. Az Európai Bizottság elvárásaival összhangban kiemelt szempontja a klíma- és környezetbarát halgazdálkodási módszerek támogatása, a körforgásos gazdálkodás elvén alapuló módszerek arányának növelése a termelési

Fotó: Hajtun György

Papp Zsolt György helyettes államtitkár

rendszerekben, továbbá a vízi és a vizes élőhelyek biodiverzitásának fenntartása, fejlesztése, a halastavak természetiérték-fenntartó szerepének a támogatása.

S hogy a MAHOP-ra vonatkozó megjegyzésre reagáljak: valóban rengeteg gyerekbetegséggel kellett megküzdeni, de a MAHOP Plusz akkor tud eredményesen működni, ha a MAHOP hibáit átbeszéljük, hogy ne kövessük el újból ugyanazokat. A MAHOP-felhívások alapján a projektek hivatalos befejezési határideje 2023 tavasza, de idén még elszámolhatjuk a felhasznált támogatásokat. Az ön által is említett új szemléletet úgy valósítom meg, hogy személyesen felhívom azokat a támogatást elnyert pályázókat, akik még nem zárták le a projektjeiket, és folyamatban lévő ügyük van az Irányító Hatósággal. A személyes megbeszélésre is adok lehetőséget, a kecskeméti irodám ajtaja mindenki előtt mindig nyitva van, és át tudjuk beszélni az adott projekt megvalósítási helyzetét. A programzárás időszakában vagyunk, és a forrásvesztés elkerülése érdekében nyomon követjük a kihelyezett támogatások sorsát. A MAHOP keretében jelenleg nincs nyitott felhívásunk, a felhívásokat vagy lezártuk, vagy felfüggesztettük. Azonban a visszahulló források mielőbbi leköltése érdekében az Irányító Hatóság új felhívás meghirdetését tervezi nagyjából 3 milliárd forintos összegben, az orosz-ukrán háború okozta többletköltségek kompenzálására, például a gabonaárak tekintetében. Az Irányító Hatóság 2023 végére ki is kívánja fizetni a támogatást.

• A decemberi közgyűlésen és a januári gödöllői szakember-találkozón is jelezte, hogy a visszahulló összegek nem vesznek el, kidolgoznak egy pályázatot a felhasználásukra. Hol tartanak ezzel a munkával?

– Kidolgoztunk egy módszertant, de még folyik az egyeztetés a háttérintézményekkel, s az Európai Bizottság jóváhagyására is várunk. Bízunk benne, hogy márciusban már lesz pozitív eredmény. A szakmai egyeztetés is zajlik. Legutóbb február 21-én egyeztettem a MA-HAL és a MOHOSZ elnökségével. Örömmel mondhatom, hogy jó és őszinte viszonyt sikerült kialakítani, minden felhasználható javaslatra nyitottak vagyunk. Amint elkészül a pályázati felhívás, akkor – ahogy ígértem – bemutatjuk a tá-

►

mogatási konstrukciót és ismertetjük a felület használatát. A legfontosabb cél, hogy elkerüljük a forrásvesztést. Ehhez jó pályázatoknak kell rövid határidőn belül beérkezniük, mert akkor a visszahullott forintokat a konstrukció szerint felhasználhatjuk. Ebben a pályázati konstrukcióban mind az extenzív, mind az intenzív gazdaságok jogosultak támogatásra.

• Térjünk rá a MAHOP Plusz célkitűzéseire! Hogyan támogatja a program ezeket a célkitűzéseket?

– A legfontosabb cél, hogy a magyar haltermelés versenyképessége növekedjen, a környezeti hozzáadott értéke pedig javuljon, úgy, hogy meg kell jeleníteni a digitalizációt és az innovációt is. Két prioritást tartalmaz a program. Az első uniós prioritás a természetes vizek halállományának a növelése, a vízfolyások ökológiai állapotának és a víz minőségének javítása, az ágazat helyzetéről pontos képet adó adatgyűjtési és ellenőrzési rendszer továbbfejlesztése. A második uniós prioritás a meglévő akvakultúra-termelő és halfeldolgozó vállalkozások fejlesztése, versenyképességük növelése, új termelői bázis és feldolgozók létrehozása, a munkakörülmények javítása és stabilizálása, és végül, de nem utolsó sorban a kutatás és a termelés közötti tudástranszfer támogatása, illetve új tudományos ismeretek létrehozása K+F-projektek támogatásával. Prioritás a technikai segítségnyújtás is.

A MAHOP Plusz ugyan jóval kisebb, mint a Vidékfejlesztési Program, de a magyar akvakultúra sokkal nagyobb értéket képvisel, mint pusztán a haltermelés. A tógazdaságok ökoszisztéma-szolgáltatása pótolhatatlan, hiszen javítják a mikroklímát, megőrzi a biológiai sokféleséget. A tógazdaságok részt vállalnak a vízháztartás egyensúlyának megteremtésében. Nem utolsó sorban a haltermékek olyan élelmiszerek, amelyek szerves részei az egészséges életmódnak. A halhús kiváló fehérjeforrás. Azt mondhatom, hogy az ágazat tevékenységét sokszínűen kell értelmezni, és nem a mérete alapján kell következtetéseket levonni.

• A környezetvédelemre, a halászati ágazat ökolábnyomára kitérve muszáj elmondani, hogy a haltermelésnek a legkisebb az ökolábnyoma a többi gazdasági állatfajhoz képest. De a többi gazdasági állatfajt sem szabadna elítélni az ökolábnyomuk miatt, mert a bolygó összes gazdasági állatfaja is csak az üvegházgázok 6 százalékának a kibocsátásáért felelős.

– A legnagyobb ökolábnyoma egyébként a házi kedvenceknek (kutya, macska stb.) van, csak róluk nem beszélünk. Számos kritikát kapnak az állattartók és a gazdálkodók, pedig fontos volna tudni, hogy idehaza a gazdáknak köszönhetően nőtt a duplájára az ökoterületek nagysága, aminek a megvalósításához igen szigorú feltételeket vállaltak. Ma már a magyar gazda környezettudatosan végzi a munkáját, ahogy mondani szokás, a magyar gazda zöld gazda. Az állattenyésztőkről pedig csak annyit, hogy az elmúlt két évben csaknem 0,5 milliárd forintot fordítottunk az ammóniakibocsátás csökkentésére, a szerves és a hígtrágya hasznosítására, a talajélet javítására. Nagyságrendekkel nőtt az ország erdőterülete is.

• Mindennel egyetértek, de hozzátenném, hogy a tógazdaságokat az általuk nyújtott ökológiai szolgáltatásokért semmiféle kompenzációban nem részesítik, ráadásul a védett állatok által okozott károkat is el kell tűrniük. A Vidékfejlesztési Programban viszont vannak ilyen környezetvédelmi támogatások. Évek óta küzd az ágazat ezért a támogatásért. A MAHOP Plusz szerint ezt végre megkapják a haltermelők is – igaz, csekély összeget.

– A halastavak természeti értékeinek fenntartását valóban támogatni kellene, de ezt az Európai Unió eddig nem ismerte el. Az ETHA-rendelet a MAHOP Plusz programban 15 százalék hektár alapú támogatást biztosít az ökológiai értékek megőrzésére, ami korántsem fedezi a ráfordításokat, a védett állatok okozta károkat. Úgy gondolom, ez előrelépés az előző időszakokhoz képest. Bízunk benne, hogy ez a csekélyebb összeg is segíti a gazdálkodókat. Egyébként most először sikerült krízistámogatást is beépíteni az új programba. A tavalyi év bebizonyította, hogy a baj csőstül jöhet, de ezzel a támogatási formával a saját programunk keretében is segíteni tudunk a bajba jutottakon.

• Mit jelent a körforgásos gazdálkodás az intenzív haltermelés és a tógazdaságok esetében?

– Ágazati szinten sokféleképpen lehet értelmezni a körforgásos gazdálkodást, de mind az extenzív, mind az intenzív gazdaságokra már mondhatjuk, hogy ezt a technológiát nagy részben megvalósították. A gazdaságok kerek ökoszisztémát képeznek, a víz élővilággal van tele, az elengedett víz pedig szerves anyaggal távozik, ami további táplálékot biztosít a természetes vízben lévő halállományoknak. A megújuló energiára – ami a körforgásos gazdálkodás egyik fontos eleme – is nagy szüksége van az ágazatnak, így terveink szerint a MAHOP Plusz keretében a halgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó napelempark létesítésére önállóan is lehet majd pályázni. Ezzel ugyanis jelentős energiamegtakarítás érhető el, hiszen egy tógazdaságban a szivattyúk, a levegőztetők működtetése áramról történik.

• Lesz-e támogatás a tavak teljes rekonstrukciójára és kotrására?

– A mederkotrás és az iszapelhelyezés új megközelítést kap az Európai Unióban. Az iszapot elismerték talajjavító anyagként, úgyhogy az elhelyezése végre nem számít veszélyes hulladéknak. De ezeket a témákat is át kell beszélnünk a MA-HAL-lal és a MOHOSZ-szal, hogy jó döntés és jó pályázati kiírás szülessen.

• Jó, hogy említi a MOHOSZ-t, amely szintén pályázhat a MAHOP Plusz forrásaira, a természetes vizek rekonstrukciójára.

– Két komoly szakmai szervezete van a halas társadalomnak: a MA-HAL és a MOHOSZ. E két szervezetnek kell konstruktívan együttműködnie. Tudomásom szerint ez megvalósult. A MOHOSZ által elvégzendő feladatok jelentős mértékben hozzájárulnak az egész ágazat fejlődéséhez. A MOHOSZ halhoz köthető tevékenysége kihatással van az egész halas társadalomra, megítélésem szerint pozitív mértékben. A MOHOSZ által elért eredményeket pedig közkinccsé kell tenni.

• Végezetül, mire számíthatnak a haltermelők a MAHOP Plusz programmal kapcsolatban?

– Úgy tervezzük a kollégákkal, hogy március második felében megtartjuk a monitoring bizottság első ülését. Ezzel lehetőség nyílik arra, hogy a MAHOP Plusz pályázatait előkészítsük, és láthatóvá válik az a háttérmunka, amit tavaly december óta végzett az Irányító Hatóság.

Új ciklus kezdődik, így minden jogszabályi kötelezettségből adódó feladatot el kell végezni, ami segíti a program végrehajtását, de nem kötődik közvetlenül a halászati tevékenységekhez. Az a célunk, hogy minél hamarabb elkészítsük a pályázati ismertetőt, ami betekintést enged az ágazati szereplők számára az elkövetkezendő időben megjelenő pályázatokra, úgymond, „étlapot" kell készítenünk. Ezzel azt szeretnénk felkínálni, hogy mindenki arra pályázzon, amire leginkább szüksége van, és ne arra, amire a pályázatot kiírjuk. Hiszek a szakmai egyeztetésekben, ezért bízom benne, hogy jó pályázatokat írunk ki, mert egyeztetünk a kedvezményezettekkel.

Arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy a gazdálkodók időben gondoskodjanak az önerőről, mert csak 100 százalékos finanszírozású projekteket tudunk elfogadni. A MAHOP Plusz esetében az akvakultúra-beruházások támogatottsága 60 százalékos, tehát 40 százalék önerőre van szükség a projektek megvalósításához. Minden más esetben továbbra is 50 százalékos a támogatási intenzitás. Arra számítok, hogy a szakmai műhelymunkának köszönhetően az év második felében látható pályázati felhívásokkal jelentkezünk.

HAJTUN GYÖRGY

A halászati ágazat fenntarthatóan gazdálkodik

Minden év elején nagy várakozás előzi meg a már decemberben beharangozott Gödöllői Halászati-Horgászati Szakember találkozót. Ez annak köszönhető, hogy a halászati ágazat képviselői a kimerítő karácsonyi halvásár után vágynak a személyes találkozásra, no meg kíváncsiak rá, milyen szakmai újdonságokkal szolgál a rendezvény. Ugyanis minden évben, így az idei XII. Gödöllői Halászati-Horgászati Szakember találkozón is számos újdonságról, innovációról tartottak előadást, mind a tengeri, mind az édesvízi akvakultúra témakörében.

A találkozón 210-en vettek részt, megtöltve a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) Tudástranszfer Központ (Gépmúzeum) földszinti előadóteremét.

Gyuricza Csaba, a MATE rektora hetedik éve köszönti a rendezvény résztvevőit. Idei köszöntőjében kiemelte, mennyire örül neki, hogy ilyen nagy számú résztvevővel zajlik a tanácskozás az egyetem helyszínén, mert így a halász szakma széles tábora viszi hírét az egyetem szakmai műhelyei által elért eredményekről.

Az utóbbi időszakban sok változás történt az egyetemen. Többek között egy egységes rendszerbe fogták össze az akvakultúrában, a halgazdálkodásban és a horgászatban Magyarországon rendelkezésre álló szellemi erőforrásokat. Ma gyakorlatilag egységes tudásbázis áll az ágazat rendelkezésére az egyetemen, ami minden lehetőséget megad a halászat és a horgászat fejlődéséhez, hogy a csúcstechnológiák irányát követve versenyképes ágazattá váljanak.

A halászati-horgászati ágazatot ugyanazok a külső körülmények sújtják, mint az agrárium egészét. A tavalyi esztendő különösen megnehezítette a gazdálkodást, mivel a covid-járvány mellett gazdasági-pénzügyi válság, az orosz-ukrán háború, majd rendkívüli aszály szembesítette új kihívásokkal a gazdálkodókat.

Ma két fogalom foglalja össze a talpon maradás lehetőségét: az egyik az alkalmazkodás, a másik a csúcstechnológia alkalmazása. A rektor szerint a hazai akvakultúrában is így gondolkodnak a termelők, amit a tanácskozás is alátámaszt. Az egyetemen minden tudás és eszköz rendelkezésére áll az ágazat szereplőinek, hogy ezt a nehéz időszakot is túléljék.

A halászati ágazat nehézségek közepette is mindig fejlődni tudott. A halgazdálkodás jelentősége sokkal nagyobb Magyarországon, mint ahogy ez a GDP-adatokból kiolvasható. Jelentősége abban is megmutatkozik, hogy az ágazatban felhalmozódott tudást nemzetközi szinten is elismerik, ami optimizmusra ad okot a jövőt illetően. Ha megnézzük, hogy milyen szakmai, tudományos és innovációs eredmények, publikációk jönnek létre az egyetemen, akkor ezeken a területeken is élenjáró a MATE AKI intézete. Az itt lévő szellemi műhely nemcsak a hazai igényeket szolgálja ki, hanem Európában és más földrészeken is megjelennek az eredményei a tudástranszfer révén. Ez komoly hátországot jelent a magyar szakma számára.

Gyuricza Csaba rektor

Kriszt Balázs, a MATE-AKI intézetigazgatója

Ugyanakkor nem mehetünk el szó nélkül a kérdések és problémák mellett sem, amelyek évek óta érintik az ágazatot, mondta Gyuricza Csaba. Nincs rendjén, hogy nettó importőrök vagyunk haltermékekből, miközben ilyen kiváló szellemi hátország, infrastruktúra áll rendelkezésre. S az sem helyénvaló, hogy a vertikális integráció felépítési szintje hagy kívánnivalót maga után, pedig óriási lehetőségek vannak kihasználatlanul. A konferencia megadja a lehetőséget, hogy egymást erősítve, egymást segítve, a legújabb ismereteket megszerezve fejlődjön az ágazat, zárta mondandóját a rektor.

Kriszt Balázs, a MATE AKI intézetigazgatója is azt hangsúlyozta, hogy az elmúlt években az időjárás, a vízhiány igen nagy gondokat okozott az ágazatnak. De ebben az időszakban van leginkább szükség az egyetemre, ilyenkor kell előre tekinteni, mivel a bajból mindig az edukáció, az oktatás, kutatás-fejlesztés és az innováció tudja kihúzni a kátyúból az ágazat szekerét. Az intézetigazgató megerősítve a rektor úr szavait elmondta, hogy az Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézet egyedülálló tudásközponttal rendelkezik, és itt dolgoznak az ország legjobb halas szakemberei. Az intézet munkatársai hamar felismerték a környezetbiztonság jelentőségét, így a termőhely, a víz, a környezet, a takarmány-, és az élelmiszerbiztonság fontosságát. Ezekkel a területekkel kombinálva az akvakultúra ágazat egyedülálló eredményeket ért el a tudomány, a kutatás-fejlesztés, innováció terén, mondta végezetül Kriszt Balázs.

A plenáris előadásokat *Lars Ebbeson*, a NORCE norvég kutatóközpont kutató professzora nyitotta „A digitalizáció jelentősége a norvég lazactenyésztésben” ▶

Az első napi plenáris előadások után adták át *Várkonyi Eszternek* „A gödöllői oktatásért és kutatásért díjat”.

Várkonyi Eszter a Toldy Ferenc Gimnáziumban, Budapesten végezte a középiskolát, ahol 1986-ban érettségizett, jeles eredménnyel. Ezt követően felvették Mosonmagyaróvárra, a Pannon Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Karára. Az első félév elvégzése után tanulmányait Gödöllőn folytatta, mert jó tanulmányi átlaga miatt átvette a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Kara.

Az állattenyésztési szakirányon folytatott tanulmányai mellett három éven keresztül tudományos diákköri munkát végzett a jelenlegi Halgazdálkodási Tanszéken, *Dr. Horváth László* egyetemi tanár irányításával. 1988-ban az egyetemi TDK-n II. helyezést ért el a „Génátvitelre irányuló szaporodásbiológiai vizsgálatok halakon” című dolgozatával, amellyel részt vett 1989-ben a XIX. Országos Tudományos Diákköri Konferencián is. 1991-ben kiváló eredménnyel védte meg azonos című diplomáját. 1991-től a Magyar Tudományos Akadémia nappali ösztöndíjasa, így továbbra is végezhette a kutatásait a Halgazdálkodási Tanszéken.

Az egyetemen 1992-től részt vett a haltenyésztés, az állattenyésztési biotechnológia és a halgazdaságtan című tárgyak oktatásában, konzulensként pedig PhD-hallgatók diplomamunkái és szakdolgozatok megírásában, illetve diákkörös hallgatók felkészítésében is részt vett.

A Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ Haszonállat-génmegőrzési Intézetében 1994-től dolgozik, a Genetikai és Szaporodásbiológiai Kutatócsoportban 1998-ig tudományos munkatársként, azóta tudományos főmunkatársként. Meghívott vendégmunkatársként 1995–1997 években bekapcsolódott a Francia Természettudományi Múzeum Alkalmazott Halgenetikai Osztályán *Billard* professzor vezetésével folyó kutatásba. Az ivarsejtek öregedési folyamatainak hatását vizsgálta a genetikai rendellenességek gyakoriságára az európai harcsánál. A kandidátusi értekezését 1999-ben sikeresen megvédte summa cum laude minősítéssel.

2001 óta a MATE Állatbiotechnológiai és Állattudományi Doktori Iskolájának tagja, melynek munkájában témavezetőként, opponensként és bizottsági tagként is rendszeresen részt vállal. 2019-ben a Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar Kari Tanácsa a „Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar Tiszteletbeli Tanácsadója” címet adományozta neki. 2020-tól a „Halászat” című szakmai lap szerkesztőbizottsági tagja és ezen belül a „Nemzetközi kitekintés” rovat vezetője, 2021-től pedig az „Animal Science and Genetics” című szaklap tudományos bizottságának tagja.

Tudományos érdeklődése mindvégig két területre fókuszált; egyrészt sohasem szakadtak meg a szakmai és emberi kapcsolatai a Halgazdálkodási Tanszékkel, melynek kutatási és szakember nevelési törekvéseit munkájával aktívan támogatta és támogatja, másrészt jelenlegi munkahelyén bekapcsolódott a különböző baromfifajok embrionális ősejtjeit érintő kutatásokba, különös tekintettel a génbanki megőrzés új lehetőségeire. A halas kutatásokat illetően jelenleg az országban egyedüliként végez kromoszómavizsgálatokat különböző halfajokon, illetve azok hibridjein.

Legnagyobb szakmai sikerének a témavezetésével sikeresen védett hallgatóit tartja. Az is kiemelkedő eredmény, hogy az idén januárban megjelent új FAO Guideline (2023) tyúk ősivarsejtekről szóló fejezetének ő volt az egyik társszerzője. Szintén nagy sikert aratott a tokhibridekről közölt cikke, amit saját kromoszómavizsgálatai eredményeivel támasztott alá. E cikket a New York Times is szemlézte, és 2020-ban a tíz legérdekesebb kutatásai közé sorolta a Smithsonian Magazin.

című előadással. Bár a ketreces tengeri lazactermelésről volt szó, a hazai intenzív tógazdasági termelők számára hasznos információk is elhangzottak, amik közül többet idehaza is lehet alkalmazni. Ilyenek például a halegészségüggyel kapcsolatos megoldások, a lazactetű elleni küzdelem (mivel a lazactetű a pontytetű rokona), az intenzív kádak fejlesztése, és még sorolhatnánk. Ami a digitalizációt illeti, az is jelentősen fejleszthető a hazai szektorban, és nemcsak munkaerőt takarítanak meg vele, hanem a halállomány állapotának folyamatos megfigyelése is megvalósítható vele.

A másik plenáris előadást online tartotta *Nikolaos Papandroulakis,* az Institute Marine Biology, Biotechnology and Aquaculture (HCMR, Görögország) kutatási igazgató, „Innovatív fejlesztések az aranydurbincs és a tengeri süllő ketreces akvakultúrájában Görögországban” címmel.

A szekcióülések egyikén *Papp Zsolt György* helyettes államtitkár (MAHOP Irányító Hatóság) részletesen ismertette a MAHOP Plusz programot. A továbbiakban négy előadás hangzott el az iFishIENCi projekt eredményeiről. A másnapi szekcióülésen elsősorban a horgászat és a halászat kapcsolódási pontjairól volt szó. Előadás hangzott el a hazai halászati adatgyűjtési keretrendszer (DCF) működtetésében szerzett tapasztalatokról és a rendszer jövőjéről, valamint a tógazdasági haltermelés fenntarthatóságáról.

A második nap első előadója *Tatár Sándor,* a Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesület alelnöke volt, aki a 15 éve futó Lápi póc Fajvédelmi Mintaprogram aktuális kihívásait mutatta be. A projekt cívil kezdeményezésként indult, amihez később csatlakozott egy nemzeti park és az egyetem, növelve a program szakmaiságát és tudományos megalapozottságát. A projekt a 15 év alatt mintaprojektté vált. A lápi póc fontos indikátorfaj, előfordulása pontosan jelzi az adott vízterület környezeti állapotát (szennyezettség vagy a vízminőség javulása). A komplex program keretében szerteágazó, de példaértékű tevékenységet valósítottak meg. Felmérték a hazai lápipóc-populációkat, több helyen megmentve, máshol megerősítve őket, amihez minden eddiginél pontosabban és szélesebb körűen felmérték ideális életfeltételeiket.

A fő cél, amit sikerült is meggvalósítani, önfenntartó állományok létrehozása volt új kis tavakban, ezáltal megőrizve a faj génállományát, megerősítve a pócállományt és lehetővé téve a lápi pócok visszatelepítését.

A program komplexitását érzékelteti, hogy a faj fenntartásához négy fő paramétert vizsgáltak térben és időben egyszerre: I. a vízminőség meghatározása és

a faj alapigényeinek azonosítása; II. a gerinctelen fauna és kölcsönhatásai elemzése; III. a vegetáció okozta behatások azonosítása és kezelése; IV. a fajra veszélyt jelentő más halak interakcióinak tanulmányozása.

A projekt keretében megoldották a lápi póc mesterséges szaporítását, aminek eredményeként 7048 egyedet telepítettek természetes vizekbe, növelve az adott helyszín természeti értékét és elismertségét.

Pesti Csaba, az Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft. (AKI) Információs Rendszerek Igazgatóságának vezetője a hazai halászati adatgyűjtési keretrendszer, a DCF működtetése során szerzett tapasztalatokról és a rendszer jövőjéről tartott előadást.

A DCF program jelentősége túlmutat a puszta adatgyűjtésen. Az adatgyűjtés számos területre kiterjed, amelyek alátámasztása adatokkal elemi érdeke az ágazatnak:

I. adatgyűjtési terv és éves jelentések elkészítése;

II. a tógazdasági haltermelés reális jövedelemtermelő képességének meghatározása;

III. a halhúsfogyasztás számítása és nyomonkövetése;

IV. a MAHOP-indikátorokkal kapcsolatos feladatok dokumentumainak adminisztrációja;

V. a kereskedelmi célú természetesvízi halászat megszűnésének hatáselemzése;

VI. főbb haltermékek fogyasztói ára és azok elemzése;

VII. a külkereskedelmi forgalom elemzése (féléves és éves távlatban);

VIII. a bruttó hazai haltermelés előrejelzése a következő évre;

IX. kérdőíves felmérés a MAHOP-al kapcsolatos tapasztalatokról;

X. részvétel szakértői üléseken, beszámolók és oktatás.

Puskás Nándor ügyvezető (Biharugrai Halgazdaság Kft.) a tógazdasági haltenyésztés fenntarthatóságáról tartott egy átfogó, minden részletre kiterjedő előadást. A fenntartható akvakultúrát környezeti-gazdasági-társadalmi nézőpontokból vizsgálva, azok metszéspontjába illesztve kell elképzeli a jövőben. A fenntarthatóságnak vannak vízgazdálkodási aspektusai, mely alapján meg kell határozni, hogy az akvakultúra víztakarékos vagy vízpazarló. A halastavak vízgazdálkodási szempontból kiemelten fontos létesítményekké váltak, jelentőségük a jövőben tovább nő. A halastavak vízgazdálkodási szerepe: I. vízvisszatartás – víztározás; II. árvíz – belvízvédelem; III. mikroklimatikus hatás; IV. talajvízszint szabályozás; V. öntözés és VI. édesvízkészlet – vízerőforrás növelése. A fenntarthatóságnak természetvédelmi szempontjai is vannak, mivel a hazánkban működő halastavak a vizes élőhelyhez kötődő élővilág fenntartásában meghatározó jelentőséggel bírnak. Környezetvédelmi aspektusból tekintve, a hazai tógazdasági haltermelési technológia környezeti szempontból kifejezetten környezetbarát rendszernek számít különösen más agrárágazatokkal szemben. Gazdasági vetületét tekintve a tógazdasági haltermelés eredményes és jövőbe mutató gazdálkodási forma. Összességében fontos kijelenteni: a magyarországi extenzív tógazdasági haltermelés tágabb értelemben vett környezeti és gazdasági szempontból egyaránt fenntartható, így támogatásra érdemes gazdálkodás forma.

Dudás Tibor ügyvezető igazgató (Fővárosi Horgászegyesületek Szövetsége-FŐHESZ) előadásában tájékoztatást adott a szervezet működéséről, eredményeiről és jövőbeli feladatairól. Ismertette a szövetség által kezelt vízterületek halfogási adatait, a szövetségi horgászlétszám alakulását, az erre ható tényezőket. Fontos feladatnak tekintik a telepített halállományok változatosságának kérdéskörét, valamint azt, hogy a telepített halfajokat olyan környezetbe kell kihelyezni, ahol az életfeltételeiket megtalálják. Külön kitért a károkatona okozta kártétel vizsgálatára, és ennek kezelési lehetőségeire, kiemelve a kompenzáció hiányának problémáját. A szövetség fejlesztéseit az alábbiak szerint kategorizálta: I. a telepítési szerkezet ponty dominanciájának csökkentése; II. inkább nagyobb mértékű ragadozó és reofil keszegfélék telepítése; III. a busa állományszabályzó halászata; IV. a természetes szaporodási feltételek elősegítése (süllőfészek); V. az ártéri ívóhelyek reaktiválása, fokok kialakítása, medermunkálatok a vízjárás elősegítése érdekében; VI. a kecsege és vágótok állományának növelését célzó, (több éves) államilag támogatott fajmegőrzési program elindítása.

A szakember-találkozón 210 kolléga vett részt, ami jól érzékelteti, milyen nagy igény és szükség van személyes találkozókra és naprakész információk megosztására.

H. GY., U. B.

A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet az alábbi kéréssel fordult a tagjaihoz.

Tisztelt Tagszervezet!
A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet tisztelettel kéri Tagjait, hogy lehetőségük szerint támogassák haltenyésztő kollégánkat. 2023. február 22.-én Ráckevén, este kigyulladt és lakhatatlanná vált Ugrai Zoltán otthona, feleségével és három kis gyermekével kénytelenszerültek elhagyni a leégett házukat.

Nagy segítséget jelente a családnak, ha pénzadománnyal, vagy építőanyaggal támogatni tudnánk otthonuk újjáépítését.
Ugrai Zoltán elérhetőségei:
+36 30 942 9548, ugrai@rdhsz.hu
Pénz adomány: Ugrai Zoltán, Erste Bank: 11600006-00000000-25063808
Köszönettel:

SZIRÁKI BENCE
ügyvezető igazgató

A gazdálkodási nehézségek leküzdésére készül a Szegedfish Kft.

A Szeged-Fehértói halgazdaság az előző év sorozatos problémái ellenére sikeres volt, eredményes évet zárt. A ráfordítások minden termelési fázisban jelentkezett növekedését tavaly még sikerült takarékossággal és piaci eszközökkel kompenzálniuk. Sztanó János ügyvezetővel arról is beszélgettünk, hogyan készülnek az idén várható gazdasági nehézségek leküzdésére.

Fotók: Szegedfish

Sztanó János ügyvezető

A kedvezőtlen 2022-es hatások (aszály, szakmunkáshiány, az energia- és takarmányköltségek drasztikus emelkedése stb.) ráirányították a figyelmet a racionálisabb gazdálkodás fontosságára. A nehézségek ellenére Szegeden sikerült megteremteni a következő évek fenntartható működésének alapjait.

„Halfajonként és korosztályonként elegendő tenyészanyaggal rendelkezünk, de a cél érdekében még sok fontos lépést – technológiait, technikait stb. – sürgősen meg kell tennünk” – fogalmazott az ügyvezető.

Sztanó János hangsúlyozta, hogy a társaság az elmúlt évtizedekben messzemenően bebizonyította, hogy egyetért vele: hazánkban kiemelt kérdésként kell kezelni a víz védelmét és a víz tározását. Különösen igaz ez a sivatagosodásra hajlamos alföldi területeken. Hazánk nagyszerű tudósai-ökológusai már a XIX–XX. században felhívták rá az ország vezetésének a figyelmét, hogy az Alföld gyenge termőképességű területein átfolyó, az onnan kifolyó vizeket vissza kellene tartani tározókban összegyűjtve, amiket esetenként haltermelésre vagy öntözésre lehet használni. E probléma felismerése kapcsán hozták létre többek között a hortobágyi, a biharugrai és a szegedi tórendszereket.

A szegedi tavak építéséről 1930-ban döntöttek. A városi közgyűlés határozata a létesítmény elsődleges céljaként az ár- és belvízvédelmet jelölte meg. Nyilvánvaló, hogy az 1879-es árvíz tapasztalatai alapján határozták meg a feladatát, ezt közcélnak tekintették.

A 2082,4 hektáros, körtöltéses szegedi halastórendszer teljes egészében NATURA 2000-terület és döntő része egyúttal ramsari terület.

Az itt tenyésztett és nevelt szegedi tükörponty 2019 óta hazai, 2021. szeptember 1. óta EU-s földrajzi oltalom alatt áll. A halastórendszer bekerült Sándorfalva és Szatymaz települések, valamint a Csongrád-Csanád Vármegyei Értéktárba.

Az 1994-es privatizáció során a Szegedi Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft. üzletrészeit a dolgozók vásárolták meg, nyílt pályázaton. Ezt követően, 1995-ben a társaság vagyonából a tulajdonosoknak térítésmentesen 391,6 hektár „tófeneket” állami tulajdonban (a KNP kezelésébe) kellett adniuk.

Az érintett terület gátjai és más műtárgyai a tógazdaság vagyonát képezik. Az egy tagban lévő tórendszer gazdálkodói a természetvédelmi és belvízvédelmi közcélok miatt számos korlátozást és jelentős többletköltséget kénytelenek viselni, ami a hazai és nemzetközi piaci versenyben egyaránt hátrányba hozza őket. Az ügyvezető ezek közül a következőket tartja a legjelentősebbnek:

a.) védett és nem védett madarak miatti gazdálkodási korlátozások és károk:

– A tórendszer teljes területére, ezen belül több kiemelt tóra fokozottan szigorú vízkormányzási előírás van érvényben, megszabva, hogy azokat mikor, meddig lehet feltölteni, vagy leüríteni.

– A teljes tórendszer a 06 801180 140 kódszámú vadászterület része, ahol kötelezően vadgazdálkodási feladatokat kell elvégezni, de a területen tilos vadászni, így csak ráfordítás van, bevétel nincs.

– A Madártani Egyesület Csongrád Vármegyei Csoportja a 2022. évi szinkronszámlálása során 210 madárfajt észlelt és regisztrált. Az adathalmazból kiemelt 7 halevő, illetve takarmányfogyasztó madár számított kártétele a múlt évben 78,3 millió forint volt. Kompenzáció itt sincs.

– A tórendszerben csak extenzív haltermelést folytathatnak, ugyanakkor sérelmesnek tartják, hogy a 18,8 százalékot kitevő állami terület után egy rájuk erőszakolt „természetvédelmi kezelési megbízás” alapján, 9,8 millió forint hasz-

nálati díjat (valójában bérleti díjat) kell a Kiskunsági Nemzeti Parknak fizetni, ugyanakkor senki nem fizet nekik a közel 1700 hektáros terület használatáért!

– Az érvényes vízjogi üzemeltetési engedély szerint az összes lekötött vízmennyiségből 8,4 millió m^3 ökológiai víznek tekintendő, melynek egyszeri szivattyúzási energiaköltsége 45,4 millió forint. Sőt, mivel a vízszolgáltatás díja területalapú, így ezután is a halászat viseli a költséget, fizeti a díjat.

b.) A 19.100-2-17/2011. ügyiratszámú vízjogi üzemeltetési engedély határozata szerint a halastórendszer feltöltésére lekötött összes vízmennyiség: 30 081 542 m^3, ebből kötelezően elrendelt belvíz tározási kötelezettség 10,9 millió m^3. Az engedély szerint minden év december 15 és január 31. közötti időszakban a halászatnak biztosítani és jelenteni kell a hatóság felé, hogy az előírt tárolókapacitás üresen rendelkezésre áll. Emiatt a tavakból ősszel kiengedett vizet tavasszal vissza kell pótolni. A 10,9 millió m^3 vizet minimum évente egy alkalommal szivattyúval mozgatni kell, melynek villamosenergia költsége 58,9 millió forint. E közcélú szolgáltatásért sem kap a halászat ellentételezést.

A nehézségek túlélése kapcsán – saját házuk táján is – számos teendőjük van. A tennivalók közül Sztanó János megemlíti, hogy 2023. március 1-től egyszerűsítik a szervezeti felépítésüket; egyértelműen növelni akarják a különböző szintű vezetők szakmai irányításának hatékonyságát, felelősségét és érdekeltségét. Az élő- és holtmunka termelékenységének javítása érdekében a korábbi három üzemegység helyett két üzemegységben teremtik meg a közel 2100 hektáros tórendszer nyereséges gazdálkodásának személyi és tárgyi feltételeit. A személyre lebontott feladatot mindenhol és mindenkinek az okszerű takarékossággal kell elvégeznie, így kívánják hatékonnyá tenni az itt dolgozó saját és „vendég munkások" értékalkotó tevékenységét.

Tudva levő, hogy az akvakultúra szektor egyik legnagyobb kihívása a tenyésztett halfajok minőségi takarmányozása, jelentette ki az ügyvezető. A takarmány alapanyagok között a gabonafélék és a teljesértékű tápok kiemelkedő szerepet játszanak. Az elmúlt időszakban lejátszódó gazdasági folyamatok drasztikusan emelték meg a takarmány és táp alapanyagok piaci árát, így jogos igény mutatkozik a haltermelők részéről, hogy a takarmányozás területén a K+F+I segítségével a közeljövőben olyan megoldások jöjjenek létre, mely az ilyen jellegű, piaci kitettséget csökkenti az ágazat számára. A takarmányok kritikus összetevője a fehérje, melyet korábban a tengeri halászatból nyert halakból előállított hallisztből nyerték. Ez a forrás évről évre csökken (köszönhető a tengeri halászatok korlátozásának és a tengeri hal biomassza kimerülésének). Ezért is szükséges új fehérje források irányában kutakodni, melyek közül a rovarfehérje és az algafehérje a két legperspektivikusabb lehetőség.

A Szegedfish Kft. vezeti az „Egészségvédő pontyhús gazdaságos előállítása algával dúsított takarmánnyal" című (azonosítószám: 2020-1.1.2-PIACI-KFI-2020-00161) kutatási konzorciumot. A konzorciumban részt vesz még a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft. és a Zöldségcentrum Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Akvakultúra és Környezetgazdálkodási Igazgatósága (MATE AKI) pedig alvállalkozóként járul hozzá a projekt megvalósításához. A magyarországi haltermelés legjelentősebb hala, a ponty takarmányozási problémáinak a megoldása a konzorcium célja.

Az ügyvezető kiemelte, hogy a projekt keretében a különböző algatörzsek kiválasztását követően azok haltápba keverésével tavi környezetben, különböző pontykorosztályokon vizsgálják a kísérleti tápok hatását a halak különböző élettani paramétereire. A kutatás célja az, hogy olyan algatörzseket azonosítsanak, amelyek megfelelő mennyiségben állnak rendelkezésre a haltakarmány bekeveréséhez, és könnyen fenntartható termelési rendszerekben folyamatosan biztosítsák a szükséges algabiomasszát. A haltenyésztésben az algatörzsektől elvárt, hogy a halkorosztályok növekedése minimálisan érje el a hagyományos takarmánytechnológiával produkálható hozamot, emellett a fogyasztók számára megfelelő élvezeti értéket is adjon. Ezenkívül az alga takarmánykiegészítőként való felhasználásától a halhús omega-3-zsírsav-koncentrációjának a növekedését várják. Ez a zsírsav fontos egészségvédő szerepet tölthet be a humán táplálkozásban. Az előzetes eredmények reménykeltőek, így a konzorcium joggal bízik benne, hogy a projekt befejeztével még egy lépéssel közelebb kerül az akvakultúra az alternatív fehérjeforrások bevezetéséhez a tenyésztéstechnológiába.

Sztanó János végül elmondta, hogy a számos teendő közül csak azokat ragadta ki, amelyekben feltétlenül tovább kell lépniük. Ehhez a következetesen elvégzett saját munkájukon kívül külső segítségre is szükségük van. A cégvezetés úgy ítéli meg, hogy a halgazdálkodás egyedül, valamennyi érintett – a hatóságok, a törvényhozás, a kormány, a szakmaközi szervezet stb. – segítsége vagy hozzájárulása nélkül nem lesz képes finanszírozni a „ráosztott" közfeladatokat.

(H. GY.)

Néhány haltermék 2023. év 8. heti bruttó fogyasztói ára (Ft/kg)

		Élő ponty	Friss				
			ponty-szelet	bőrös afrikai harcsa filé	busa törzs	busa szelet	lazac filé
Fogyasztói piacok, értékesítő helyek	Bp. Fővám téri csarnok	2300	4100	4200*	2700	2700	-
	Bp. Lehel téri csarnok	2350	4000	4200	2100	1900	9500
	Kecskemét	2200	3990	4700*	-	1890	8990
	Pécs	2690	3990	4790*	2290	2290	-
	Székesfehérvár	-	3890	3990*	1890	2150	7990
	Győr	-	3890	3590	1890	2150	7990
	Debrecen	2399	3999	4880	2999	2999	6999
	Szolnok	2000	2940	-	1570	1570	-
	Békéscsaba	2100	4100	4950*	2050	2490	9500
	Gyula	-	3450	3600*	2300	2400	-
	Nagykanizsa	2190	4190	4990*	-	2290	9890
	Kaposvár	2200	3650	4400*	2200	2200	8500
	Keszthely	2190	4190	4990*	-	2290	9890
	Balatonboglár	2147	3455	3250*	-	1497	7130
	Szeged	2990	4190	5890*	3390	3690	13600*
Üzletek 2023. 2. 21.	budaörsi Auchan	2039	4199	4199*,**	2449	2699	8899
	budaörsi METRO	1799	3699	3699*	1499	2399	8490

* nyúzott, * *akciós ár
Forrás: AKI felmérés

Idén is megfőzték a legjobb csukapörköltet

Horváth Árpád kilenc évvel ezelőtt indította el a csukapörköltfőző versenyt. Lévén, hogy a versenyt farsang idején rendezik, négy éve már fánksütő verseny is kiegészíti. Február 25-én gyűltek össze a versenyzők a IX. Csukapörköltfőző Versenyre és a IV. Fánksütő Versenyre. Huszonkét csukaételt készítettek Dávod-Püspökpusztán, a fánksütésre pedig hat csapat nevezett.

Február utolsó hétvégéjén nem fogadta kegyeibe az időjárás sem a rendezőt, sem a versenyzőket. Előtte egész héten sütött a nap, de szombat éjjel egy hideg anticiklon érkezett az ország fölé. Nemcsak beborult az égbolt, hanem erős, zivataros esőzés kezdődött. Emiatt egy nagy sátorban tudtak nekilátni a csukafőzésnek a versenyzők.

Azonban *Horváth Árpád* nem riadt vissza a zivatartól, mert már mindenféle időjárásban volt része a verseny szokásos időpontjában. E sorok írója is tudósított már szakadó hóból és napsütötte tavaszias időből is az ország szezonnyitó halfőző versenyéről, és ahogy az esős időben rendezett mostani eseményről is beszámolunk. A versenyzők – 28 csapatról van szó – is megérkeztek, és állták az időjárás okozta kellemetlenségeket, és főzték a csukaételeket, készítették a fánkokat. A 28 csapat 90 százaléka visszatérő versenyző. A hazai versenyzőkön kívül horvát és szerb nevezőkkel is találkoztunk, akik évek óta számon tartják a déli határhoz közel rendezett eseményt.

Az elmúlt év sok gondot-problémát hozott a magyar halászati ágazatnak is, aminek a negatív hatásait igazából az idén fogják megérezni a haltermelők. Horváth Árpád is azt hangsúlyozta, hogy kevés a hal az országban, és különösen nehéz volt a verseny alapanyagát, a csukát beszerezni, mert ebből a halfajból is jóval kevesebb volt a megszokottnál. Ráadásul a csuka piaci ára az előző évinek a kétszeresére emelkedett, de ezt az áldozatot is szívesen meghozták a versenyen induló csapatok. A mélyhűtött csukán kívül élő csukát is sikerült Baján beszerezni. Egyébként a fagyasztott csuka íze nem rosszabb a friss halénál, mert a csuka egyáltalán nem zsíros, száraz húsú hal, és nem veszi át a hűtő ízét.

Az elmúlt években mindig változatos csukaételek készültek a bográcsokban. Az idén is volt újdonság, mert káposztás rakott csuka, töltött csuka, gombás csukapörkölt is készült a hagyományos pörkölt, és más csukaételek mellett. A visszatérő Ecsegfalvi Vadásztársaság mellett új csapatként versenyeztek a Somogyvári Önkormányzat hölgytagjai. De itt volt a Balatoni Nonprofit Halgazdálkodási Zrt. csapata, akik pörkölttel versenyeztek, s a Halkolbász Lovagrend is elkészítette a csukakolbászt. Számos hazai kiváló, profi halfőző indult, akiknek a neve garanciát jelentett a kiváló és finom ételminőségre. S a fánkokból is változatos finomságokat kóstoltattak a szigorú zsűrivel.

A zsűri összetétele egyébként a kezdetek óta változatlan: *Pekanov Mátyás, Radnóti Miklós, Metzger Krisztina, Schvet Zsolt, Gúnya Gábor, Peteli Gábor* nevét a csapatok már jól ismerik, sőt elismerik hozzáértésüket. Mindegyik bíráló más neves főzőversenyeken is évek óta rendszeresen értékeli a kreációkat. Elismert gasztronómiai szakemberek, akik kitartanak Horváth Árpád mellett, mindig örömmel eleget tesznek felkérésének.

A verseny mára már kinőtte magát azzal, hogy ilyen sokan neveznek az eseményre. Horváth Árpád eddig saját erőből finanszírozta a rendezvényt, mondhatni, igazi one man show-ként szervezte meg a versenyt. Az utóbbi években sikerült néhány szponzort és támogatót szereznie, de ahogy nő a verseny népszerűsége, úgy egyre nagyobb léptékben kell gondolkodnia. Ehhez viszont már nem elegendő egy ember. Jelenleg a Ponty-Lak Vendégház, a Ponty Poronty Pizzéria, Ponty Papa Vendégház, a Hotel Fortuna, a dávodpusztai strandfürdő, a Szigeti Csárda, a MA-HAL, *Zsigó Róbert,* a térség országgyűlési képviselője járult hozzá a díjazáshoz. De át kell gondolni a további szervezést, mert országos szinten is van igény a csukapörkölt főzésre, amit az igazol, hogy Horváth Árpád évente nyolc-tíz meghívást kap más főzőversenyeken való részvételre. Tavaly megnyerte a tihanyi Gardafesztivál első helyét és hazavihette a *Benke Lászlóról* elnevezett serleget. Balatonszárszón szintén első helyen végzett a főzőversenyen, de több helyen nyerte el a második-harmadik helyet. A csukapörkölt kuriózumnak számít az országban, ezért is nagy az érdeklődés iránta. Jövőre tehát egy nagyobb csapat szerveződik Horváth Árpád mellé a verseny megrendezésére.

Horváth Árpád továbbra is halőr a bajai horgásztónál, és a tógazda feladatkört is ellátja a létesítménynél. Ez azt jelenti, hogy miután Gödöllőn elvégezte a horgászvíz kezelői tanfolyamot, így a víz minőségét, a halak egészségi állapotát is ellenőrzi. A horgásztó egyébként vízzel jól ellátott, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatósággal kiváló a kapcsolatuk, így tavaly, az országos aszály ellenére egész évben jó volt a vízellátottságuk. És mivel gravitációs úton jön a víz, az energiaköltségekkel sem szálltak el, de a horgászjegyek árának drasztikus emelkedése, a halár emelkedése következtében kevesebb horgász faggatja a tó vizét.

H. GY.

Horváth Árpád, a főzőverseny ötletgazdája és szervezője

A verseny végeredménye

A csukapörköltfőző verseny dobogósai:

1 *Tóth Tibor* (Dávod)
2. *Gyuricza Tibor* (Hercegszántó)
3. Varga György (Baja)
A különdíjat az *Ecsegfalvi Vadásztársaság* kapta.

Fánksütő verseny:

1. A *Somogyvári Önkormányzat csapata*
2. *Ecsegfalvi Vadásztársaság*
3. *Ecsegfalvi Vadásztársaság*
A különdíjat az *Ecsegfalvi Vadásztársaságnak* ítélték oda.